

Vergaderjaar 1998–1999

26 277

Wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de herziening van het preventief toezicht bij oprichting en wijzigingen van statuten van naamloze en besloten vennootschappen

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de herziening van het preventief toezicht bij oprichting en wijzigingen van statuten van naamloze en besloten vennootschappen.

De memorie van toelichting, die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 4 november 1998

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het preventief toezicht bij de oprichting en statutenwijziging van vennootschappen te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 2 van artikel 64 komt te luiden:

2. De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte. Voor oprichting is vereist een verklaring van Onze Minister van Justitie dat hem van geen bezwaren is gebleken. De akte wordt getekend door iedere oprichter en door ieder die blijkens deze akte een of meer aandelen neemt.

2. Artikel 68 wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 1 komt te luiden:

1. Ter verkrijging van een verklaring van Onze Minister van Justitie dat hem van geen bezwaren is gebleken, moeten aan hem alle inlichtingen verstrekt worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag. Tevens moet aan Onze Minister ten bate van 's Rijks kas een bedrag van tweehonderd gulden worden voldaan. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur dit bedrag verhogen in verband met de stijging van het loon- en prijspeil.

2. In lid 2 wordt onder vervanging van de puntkomma door een punt geschrapt het zinsdeel «of dat de akte in strijd is met de openbare orde of de wet».

3. Na artikel 78 wordt een nieuw artikel 78a ingevoegd, dat luidt:

Artikel 78a

Voor de toepassing van de artikelen 87, 96, 96a, 101 lid 6 en 129 wordt onder orgaan van de vennootschap verstaan de algemene vergadering van aandeelhouders, de vergadering van houders van aandelen van een bijzonder soort, het bestuur, de raad van commissarissen en de gemeenschappelijke vergadering van het bestuur en de raad van commissarissen.

4. Aan artikel 82 wordt een lid 4 toegevoegd, dat luidt:

4. Indien aandelen aan toonder door statutenwijziging op naam worden gesteld of houders van aandelen aan toonder door fusie of splitsing houders worden van aandelen op naam, kan de aandeelhouder het stemrecht niet uitoefenen, is hij niet gerechtigd tot deelname aan de algemene vergadering en wordt zijn recht op winstuitkering opgeschort tot na inlevering van het aandeelbewijs aan de vennootschap.

5. Artikel 87 komt te luiden:

Artikel 87

1. Bij de statuten kan de overdraagbaarheid van aandelen op naam worden beperkt. Deze beperking kan niet zodanig zijn dat zij de overdracht onmogelijk of uiterst bezwaarlijk maakt. Hetzelfde geldt voor de toedeling van aandelen uit een gemeenschap. Een overdracht in strijd met een blokkeringsregeling is ongeldig.

2. Indien de statuten de overdracht van aandelen onderwerpen aan de goedkeuring van een orgaan van de vennootschap of van derden, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend indien niet binnen een in de statuten gestelde termijn van ten hoogste drie maanden op het verzoek is beslist of indien de aandeelhouder niet gelijktijdig met de weigering van de goedkeuring opgave ontvangt van een of meer gegadigden die bereid zijn de aandelen waarop het verzoek om goedkeuring betrekking heeft te kopen. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt gelijk aan de waarde van de door hem over te dragen aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

3. Indien de statuten bepalen dat een aandeelhouder die een of meer aandelen wil vervreemden deze eerst moet aanbieden aan mede-aandeelhouders of aan een door een orgaan van de vennootschap aan te wijzen derde, dient de regeling zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt gelijk aan de waarde van de door hem over te dragen aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen. De aandeelhouder blijft bevoegd zijn

aanbod in te trekken mits dit geschiedt binnen een maand nadat hem bekend is aan welke gegadigden hij al de aandelen waarop het aanbod betrekking heeft kan verkopen en tegen welke prijs. Indien is vastgesteld dat niet al de aandelen waarop het aanbod betrekking heeft worden gekocht, zal de aanbieder de aandelen binnen een in de statuten te stellen termijn van ten minste drie maanden na die vaststelling vrijelijk mogen overdragen.

4. De vennootschap zelf kan slechts met instemming van de aandeelhouder, bedoeld in het tweede of derde lid, gegadigde zijn.

5. Bepalingen in de statuten omtrent de overdraagbaarheid van aandelen gelden niet, indien de houder krachtens de wet tot overdracht van zijn aandeel aan een eerdere houder verplicht is.

6. Na artikel 87 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, die luiden:

Artikel 87a

1. De statuten kunnen bepalen dat in gevallen, in de statuten omschreven, de aandeelhouder gehouden is zijn aandelen aan te bieden en over te dragen. De statuten kunnen daarbij bepalen dat zolang de aandeelhouder zijn verplichtingen tot aanbidding of overdracht niet nakomt, hij het stemrecht niet kan uitoefenen, hij niet gerechtigd is tot deelname aan de algemene vergadering en hij zijn recht op winstuitkering verliest.

2. De statuten kunnen bepalen dat indien een aandeelhouder niet binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden zijn statutaire verplichtingen tot aanbidding en overdracht van zijn aandelen is nagekomen, de vennootschap onherroepelijk gevolmachtigd is de aandelen aan te bieden en over te dragen.

3. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

Artikel 87b

1. Tenzij de statuten anders bepalen, kan de aandeelhouder die niet of niet langer aan in de statuten gestelde eisen voldoet het stemrecht niet uitoefenen, is hij niet gerechtigd tot deelname aan de algemene vergadering en verliest hij zijn recht op winstuitkering.

2. Indien de aandeelhouder een of meer van de in lid 1 genoemde rechten niet kan uitoefenen, is hij onherroepelijk van de in de statuten gestelde eisen ontheven wanneer de vennootschap niet binnen drie maanden na een verzoek daartoe van de aandeelhouder gegadigden heeft aangewezen aan wie hij al zijn aandelen zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten.

3. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

7. Aan artikel 92 wordt een lid 3 toegevoegd, dat luidt:

3. De statuten kunnen bepalen dat aan aandelen van een bepaalde soort bijzondere rechten als in de statuten omschreven inzake de zeggenschap in de vennootschap zijn verbonden.

8. Artikel 101 wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 4 wordt vernummerd tot 7.

2. Na lid 3 worden de volgende leden ingevoegd:

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 163 worden besluiten waarbij de jaarrekening wordt vastgesteld in de statuten niet onderworpen aan de goedkeuring van een orgaan van de vennootschap of van derden.

5. De statuten bevatten geen bepalingen die toelaten dat voorschriften of bindende voorstellen voor de jaarrekening of enige post daarvan worden gegeven.

6. De statuten kunnen bepalen dat een orgaan van de vennootschap de bevoegdheid krijgt te bepalen welk deel van het resultaat van het boekjaar wordt gereserveerd of hoe het verlies zal worden verwerkt.

9. Aan artikel 105 worden twee nieuwe leden toegevoegd, die luiden:

9. Geen van de aandeelhouders kan geheel worden uitgesloten van het delen in de winst.

10. De statuten kunnen bepalen dat de winst waartoe houders van aandelen van een bepaalde soort gerechtigd zijn, geheel of gedeeltelijk te hunnen behoeve wordt gereserveerd.

10. Artikel 113 lid 3 komt te luiden:

3. Indien aandelen op naam zijn uitgegeven, worden de houders daarvan opgeroepen door middel van oproepingsbrieven gericht aan de adressen van die aandeelhouders zoals deze zijn vermeld in het register van aandeelhouders.

11. Aan artikel 117 wordt aan het slot van lid 1 toegevoegd:

De bevoegdheid van aandeelhouders zich te doen vertegenwoordigen door een advocaat, notaris, kandidaat-notaris, registeraccountant of accountant-administratieconsulent kan niet worden uitgesloten.

12. Aan artikel 118 wordt aan het slot van lid 1 toegevoegd:

De statuten kunnen bepalen dat een aandeelhouder het stemrecht niet kan uitoefenen en niet gerechtigd is tot deelname aan de algemene vergadering indien en zolang hij in gebreke is te voldoen aan een wettelijke of statutaire verplichting.

13. Artikel 125 wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 2 komt te luiden:

2. De in lid één bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op grond dat door de wijziging de vennootschap een verboden karakter zou verkrijgen of dat er gevaar bestaat dat door de wijziging de vennootschap gebruikt zal worden voor ongeoorloofde doeleinden, of dat de wijziging strijdt met de openbare orde.

2. Lid 3 komt te luiden:

3. Ter verkrijging van deze verklaring moeten aan Onze Minister van Justitie alle inlichtingen verstrekt worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag. Tevens moet aan Onze Minister ten bate van 's Rijks kas een bedrag van tweehonderd gulden worden voldaan. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur dit bedrag verhogen in verband met de stijging van het loon- en prijspeil.

14. Aan artikel 129 wordt na plaatsing van een 1 voor de huidige tekst drie leden toegevoegd, die luiden:

2. De statuten kunnen bepalen dat een met name of in functie aangeduide bestuurder meer dan één stem wordt toegekend. Een bestuurder kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere bestuurders tezamen.

3. Besluiten van het bestuur kunnen bij of krachtens de statuten slechts worden onderworpen aan de goedkeuring van een orgaan van de vennootschap.

4. De statuten kunnen bepalen dat het bestuur zich dient te gedragen naar de aanwijzingen van een orgaan van de vennootschap die de algemene lijnen van het te voeren beleid op nader in de statuten aangegeven terreinen betreffen.

15. Aan artikel 132 wordt na plaatsing van een 1 voor de huidige tekst een lid 2 toegevoegd, dat luidt:

2. De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen waaraan de bestuurders moeten voldoen. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering genomen met twee derden van de uitgebrachte stemmen die meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

16. Aan artikel 140 wordt een lid 4 toegevoegd, dat luidt:

4. De statuten kunnen bepalen dat een met name of in functie aangeduide commissaris meer dan één stem wordt toegekend. Een commissaris kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere commissarissen tezamen.

17. Aan lid 1 van artikel 142 worden twee zinnen toegevoegd, die luiden: De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen waaraan de commissarissen moeten voldoen. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering genomen met twee derden van de uitgebrachte stemmen die meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

18. Aan lid 2 van artikel 158 wordt een zin toegevoegd, die luidt: Onverminderd het bepaalde in artikel 160 kunnen de statuten de kring van benoembare personen niet beperken.

19. Lid 2 van artikel 175 komt te luiden:

2. De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte. Voor oprichting is vereist een verklaring van Onze Minister van Justitie dat hem van geen bezwaren is gebleken. De akte wordt getekend door iedere oprichter en door ieder die blijkens deze akte een of meer aandelen neemt.

20. Artikel 179 wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 1 komt te luiden:

1. Ter verkrijging van een verklaring van Onze Minister van Justitie dat hem van geen bezwaren is gebleken, moeten aan hem alle inlichtingen verstrekt worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag. Tevens moet aan Onze Minister ten bate van 's Rijks kas een bedrag van tweehonderd gulden worden voldaan. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur dit bedrag verhogen in verband met de stijging van het loon- en prijspeil.

2. In lid 2 wordt onder vervanging van de puntkomma door een punt geschrapt het zinsdeel «of dat de akte in strijd is met de openbare orde of de wet».

21. Na artikel 189 wordt een nieuw artikel 189a ingevoegd, dat luidt:

Artikel 189a

Voor de toepassing van de artikelen 195, 206, 210 lid 6 en 239 wordt onder orgaan van de vennootschap verstaan de algemene vergadering van aandeelhouders, de vergadering van houders van aandelen van een

bijzonder soort, het bestuur, de raad van commissarissen en de gemeenschappelijke vergadering van het bestuur en de raad van commissarissen.

22. Artikel 195 wordt als volgt gewijzigd.

1. In lid 7 wordt de zinsnede «dat die overdraagbaarheid onmogelijk of uiterst bezwaarlijk wordt gemaakt» gewijzigd in: dat die overdracht onmogelijk of uiterst bezwaarlijk wordt gemaakt.

2. Na lid 2 wordt een nieuw lid 3 ingevoegd, dat luidt:

3. De overdracht krachtens legaat geldt voor de toepassing van de blokkeringsregeling als een overdracht door de erflater.

3. De leden 3 tot en met 8 worden vernummerd 4 tot en met 9.

23. Na artikel 195 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, die luiden:

Artikel 195a

1. De statuten kunnen bepalen dat in gevallen, in de statuten omschreven, de aandeelhouder gehouden is zijn aandelen aan te bieden en over te dragen. De statuten kunnen daarbij bepalen dat zolang de aandeelhouder zijn verplichtingen tot aanbidding of overdracht niet nakomt, hij het stemrecht niet kan uitoefenen, hij niet gerechtigd is tot deelname aan de algemene vergadering en hij zijn recht op winstuitkering verliest.

2. De statuten kunnen bepalen dat indien een aandeelhouder niet binnen een redelijke termijn van ten hoogste drie maanden zijn statutaire verplichtingen tot aanbidding en overdracht van zijn aandelen is nagekomen, de vennootschap onherroepelijk gevolmachtigd is de aandelen aan te bieden en over te dragen.

3. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

Artikel 195b

1. Tenzij de statuten anders bepalen kan de aandeelhouder die niet of niet langer aan in de statuten gestelde eisen voldoet, het stemrecht niet uitoefenen, is hij niet gerechtigd tot deelname aan de algemene vergadering en verliest hij zijn recht op winstuitkering.

2. Indien de aandeelhouder een of meer van de in lid 1 genoemde rechten niet kan uitoefenen, is hij onherroepelijk van de in de statuten gestelde eisen ontheven wanneer de vennootschap niet binnen drie maanden na een verzoek daartoe van de aandeelhouder gegadigden heeft aangewezen aan wie hij al zijn aandelen zal kunnen overdragen volgens een regeling in de statuten.

3. De regeling dient zodanig te zijn dat de aandeelhouder die dit verlangt een prijs ontvangt, gelijk aan de waarde van zijn aandeel of aandelen, vastgesteld door een of meer onafhankelijke deskundigen.

24. Aan artikel 201 wordt een lid 3 toegevoegd, dat luidt:

3. De statuten kunnen bepalen dat aan aandelen van een bepaalde soort bijzondere rechten als in de statuten omschreven inzake de zeggenschap in de vennootschap zijn verbonden.

25. Artikel 210 wordt als volgt gewijzigd.

1. Lid 4 wordt vernummerd tot 7.

2. Na lid 3 worden de volgende leden ingevoegd:
 4. Onverminderd het bepaalde in artikel 273 worden besluiten waarbij de jaarrekening wordt vastgesteld in de statuten niet onderworpen aan de goedkeuring van een orgaan van de vennootschap of van derden.
 5. De statuten bevatten geen bepalingen die toelaten dat voorschriften of bindende voorstellen voor de jaarrekening of enige post daarvan worden gegeven.
 6. De statuten kunnen bepalen dat een orgaan van de vennootschap de bevoegdheid krijgt te bepalen welk deel van het resultaat van het boekjaar wordt gereserveerd of hoe het verlies wordt verwerkt.

26. Aan artikel 216 worden twee nieuwe leden toegevoegd, die luiden:
 8. Geen van de aandeelhouders kan geheel worden uitgesloten van het delen in de winst.
 9. De statuten kunnen bepalen dat de winst waartoe houders van aandelen van een bepaalde soort gerechtigd zijn, geheel of gedeeltelijk te hunnen behoeve wordt gereserveerd.

27. Artikel 227 wordt aan het slot van lid 1 toegevoegd:

De bevoegdheid van aandeelhouders zich te doen vertegenwoordigen door een advocaat, notaris, kandidaat-notaris, registeraccountant of accountant-administratieconsulent kan niet worden uitgesloten.

28. Aan artikel 228 wordt aan het slot van lid 1 toegevoegd:

De statuten kunnen bepalen dat een aandeelhouder het stemrecht niet kan uitoefenen en niet gerechtigd is tot deelname aan de algemene vergadering indien en zolang hij in gebreke is te voldoen aan een wettelijke of statutaire verplichting.

29. Artikel 235 wordt als volgt gewijzigd.
 1. Lid 2 komt te luiden:
 2. De in lid één bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op grond dat door de wijziging de vennootschap een verboden karakter zou verkrijgen of dat er gevaar bestaat dat door de wijziging de vennootschap gebruikt zal worden voor ongeoorloofde doeleinden, of dat de wijziging strijdt met de openbare orde.
 2. Lid 3 komt te luiden:
 3. Ter verkrijging van deze verklaring moeten aan Onze Minister van Justitie alle inlichtingen verstrekt worden die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag. Tevens moet aan Onze Minister ten bate van 's Rijks kas een bedrag van tweehonderd gulden worden voldaan. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur dit bedrag verhogen in verband met de stijging van het loon- en prijspeil.

30. Aan artikel 239 wordt na plaatsing van een 1 voor de huidige tekst drie leden toegevoegd, die luiden:
 2. De statuten kunnen bepalen dat een met name of in functie aangeduide bestuurder meer dan één stem wordt toegekend. Een bestuurder kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere bestuurders tezamen.
 3. Besluiten van het bestuur kunnen bij of krachtens de statuten slechts worden onderworpen aan de goedkeuring van een ander orgaan van de vennootschap.
 4. De statuten kunnen bepalen dat het bestuur zich dient te gedragen naar de aanwijzingen van een orgaan van de vennootschap die de algemene lijnen van het te voeren beleid op nader in de statuten aangegeven terreinen betreffen.

31. Aan artikel 242 wordt na plaatsing van een 1 voor de huidige tekst een lid 2 toegevoegd, dat luidt:

2. De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen waaraan de bestuurders moeten voldoen. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering genomen met twee derden van de uitgebrachte stemmen die meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

32. Aan artikel 250 wordt een lid 4 toegevoegd, dat luidt:

4. De statuten kunnen bepalen dat een met name of in functie aangeduide commissaris meer dan één stem wordt toegekend. Een commissaris kan niet meer stemmen uitbrengen dan de andere commissarissen tezamen.

33. Aan lid 1 van artikel 252 worden twee zinnen toegevoegd, die luiden: De statuten kunnen de kring van benoembare personen beperken door eisen te stellen waaraan de commissarissen moeten voldoen. De eisen kunnen terzijde worden gesteld door een besluit van de algemene vergadering genomen met twee derden van de uitgebrachte stemmen die meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

34. Aan lid 2 van artikel 268 wordt een zin toegevoegd, die luidt: Onverminderd het bepaalde in artikel 270 kunnen de statuten de kring van benoembare personen niet beperken.

ARTIKEL II

In artikel 5, zesde lid, van de Wet vrijwillige zetelverplaatsing derde landen wordt de zinsnede «dat het eigen vermogen kleiner is dan het geplaatste kapitaal of» geschrapt.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,